

Fjeldvåge *Buteo lagopus*

Rough-legged buzzard

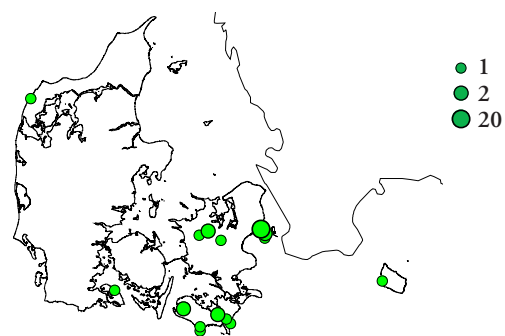

Fig. 2. Mærkningslokaliteter for fugle, som senere er genmeldt.
Ringed sites for birds later recovered.

Fjeldvågen yngler i fjeldområderne i Norge og det nordlige Sverige og Finland samt i Rusland og Nordamerika. I Danmark er fjeldvågen en ret almindelig træk- og vintergæst fra oktober til april. Sammenlignet med sin nære slægtning musvågen, trækker fjeldvågen i en mere sydøstlig retning, og flest fugle ses derfor i landets østlige egne. Antallet af overvintrende fjeldvåger svinger fra år til år (Jørgensen 1989), og en del af denne variation skyldes sandsynligvis svingninger i ungeproduktionen, forårsaget af årlige udsving i antallet af byttedyr i yngleområdet (Jørgensen 1989).

Mærknings- og genmeldingsdata

I Danmark blev den første fjeldvåge ringmærket i 1953. I alt er der ringmærket 234 fugle, flest i 1970, hvor 28 fugle blev forsynet med ring (fig. 4). Hovedparten af fuglene er fanget i fælder. Af de mærkede fugle er 38 (16%) genmeldt. Omkring halvdelen af de genmeldte fugle er mærket på Amager, og kun to er mærket vest for Storebælt (fig. 2). De genmeldte fjeldvåger er mærket fra september til maj, størstedelen i perioden fra december til marts (fig. 3). I Danmark er desuden genfundet 46 fjeldvåger, ringmærket i udlandet.

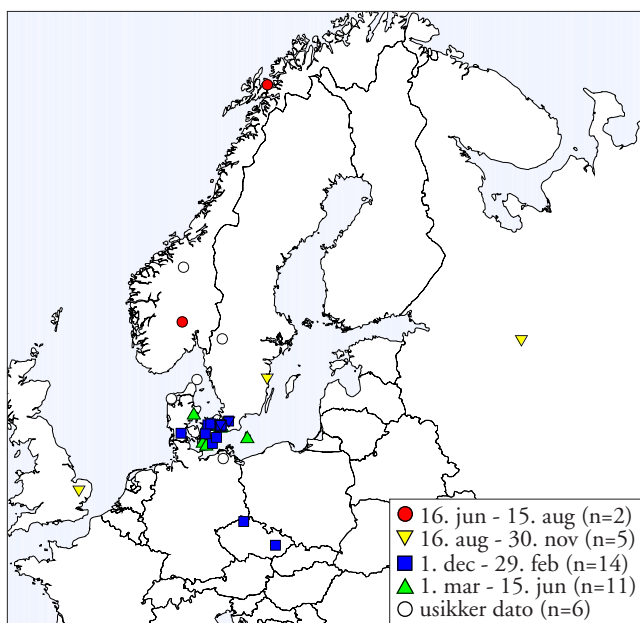

Fig. 1. Samtlige genmeldinger i forskellige sæsoner af fjeldvåge ringmærket i Danmark (n=38). All recoveries of rough-legged buzzard ringed in Denmark (n=38).

Fakta Facts

Mærkninger <i>Birds ringed</i>	234
Genmeldinger <i>Recoveries</i>	
Antal genmeldinger <i>No. of recoveries</i>	38
-heraf uden for Danmark <i>Recovered abroad</i>	12 (32%)
Antal fugle <i>No. of individuals</i>	38
-heraf mærket som unger <i>Ringed as chicks</i>	0
Genmeldingsandel <i>Proportion recovered</i>	16%
Mærket i udlandet og genmeldt i Danmark <i>Ringed abroad and recovered in Denmark</i>	46

Ekstremer *Extremes*

Højeste alder <i>Oldest bird</i>	min. 9 år
Længste afstand <i>Longest dist.</i>	Rusland <i>Russia</i> 1.565 km
Nordligst <i>Northernmost</i>	Norge <i>Norway</i> (68° 47'N)
Sydligst <i>Southernmost</i>	Tjekkiet <i>Czech rep.</i> (49° 28'N)
Østligst <i>Easternmost</i>	Rusland <i>Russia</i> (38° 00'E)
Vestligst <i>Westernmost</i>	England <i>England</i> (00° 38'E)

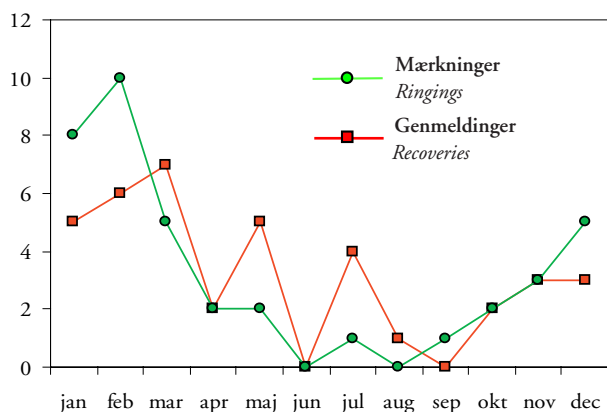

Fig. 3. Mærknings- og genmeldingsmåned for genfund af fjeldvåge. Month of ringing and recovery of recovered rough-legged buzzard.

Træk- og vintergæster

Ringmærkningen af fjeldvåger i Danmark har føjet nyttige brikker til vores viden om, hvor de danske vintergæster kommer fra. To danskmærkede fugle er genmeldt i yngletiden i Norge, og andre er genfundet i træktiden i Sverige og Rusland (fig. 1). Desuden er der i Danmark fundet ynglefugle fra det sydlige og mellemste Norge, det nordlige og mellemste Sverige samt fra Nordfinland (fig. 5). Fjeldvåger, ringmærket nord for Danmark, er primært genfundet i Danmark i oktober-november og i marts. De svenske fjeldvågers primære vinterkvarter er det centrale og østlige Europa, med tyngdepunkt i Polen og Tyskland (Fransson & Pettersson 2001). Hovedparten af de svenske fugle passerer således øst om Danmark, men adskillige fugle er genmeldt her i landet, primært i landets østlige egne.

Mærkningen af overvintrende fjeldvåger i Danmark har vist, at en stor del vender tilbage til det samme område vinter efter vinter. Således er ni fugle, mærket i træk- og vinterperioden, genfundet i Danmark en senere vinter. Af disse er seks genfundet mindre end 10 km fra, hvor de blev mærket. Fjeldvågerne etablerer ofte et vinterterritorium i vinterperioden (Sylvén 1978), og sandsynligvis kan kun et meget koldt og snerigt vintervejr, tvinge dem til at trække længere sydpå (Jørgensen 1989). To fugle, mærket i Danmark om vinteren, er en efterfølgende vinter genfundet i Tjekkiet hhv. 550 og 750 km mod sydsydøst (fig. 1). En enkelt fjeldvåge er senere genfundet (november 1983) i det sydvestlige England, hvor arten er en fåtallig vintergæst (Wernham m.fl. 2002).

Fjeldvågerne forlader Danmark i løbet af april og maj, og herhjemme er arten en meget sjælden sommergæst (Olsen 1992). De i alt fem fjeldvåger, der er genfundet i Danmark i sommermånederne (fra maj

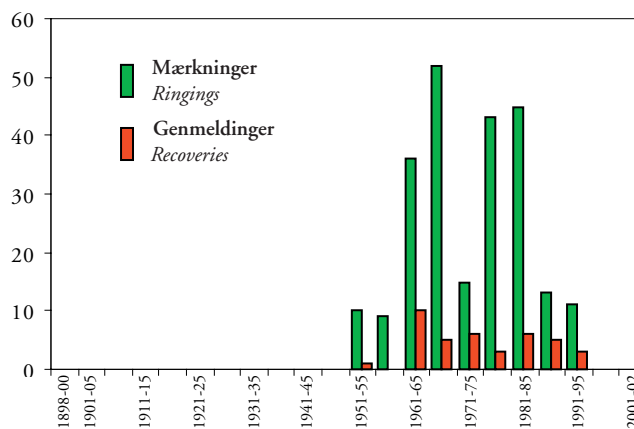

Fig. 4. Mærknings- og genmeldingsår for fjeldvåger ringmærket i Danmark. Ringing and recovery year of rough-legged buzzard ringed in Denmark.

til juli), har alle været étårige og dermed endnu ikke kønsmodne fugle.

Hovedparten af de genmeldte fjeldvåger er indrapporteret, uden at dødsårsagen er fastslået. I alt 26% af de døde fugle er blevet skudt i Danmark eller i udlandet. Tre af de fem fugle, der er skudt i Danmark, er skudt for at sikre flytrafikken ved Københavns Lufthavn i 1980'erne og 1990'erne. Ligeledes er en relativt stor del (21%) af fuglene, der er mærket i udlandet og døde i Danmark, blevet skudt.

English summary

The rough-legged buzzard is a common passage migrant and winter visitor in Denmark from October to April. In Denmark the first rough-legged buzzard was ringed in 1953, with most ringed from 1960 to the mid-1980s. The majority

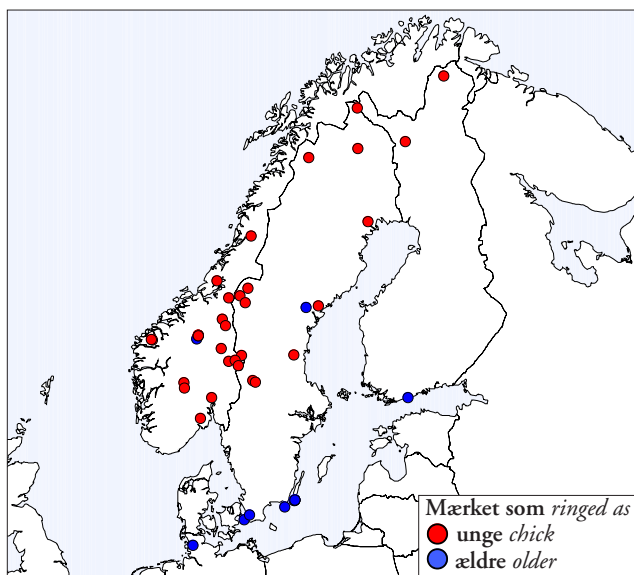

Fig. 5. Mærkningslokaliteter for fjeldvåge ringmærket i udlandet og genmeldt i Danmark (n=46). Ringing localities of rough-legged buzzard ringed abroad and recovered in Denmark (n=46).

of the recovered birds were ringed in traps from December to March. Only one of the recovered birds was ringed in Jutland.

Recoveries of rough-legged buzzards ringed or recovered in Denmark show that the winter visitors come from Norway, Sweden, Finland and Russia. Many of the birds return to the same wintering site year after year: all nine birds that were ringed and recovered in Denmark in subsequent winters were found less than 10 km from the ringing site. However, two birds ringed in Denmark during winter were recovered in the Czech Republic the following winter. Most rough-legged buzzards depart from Denmark in April, but five one-year-old birds have been found in Denmark in May–July.

